Prima instanţă: Judecătoria Chișinău /sediul Centru/ (Judecător Russu Natalia)
Dosarul nr. 2r-19/23
2-22152126-02-2r-04012023

D E C I Z I E

13 februarie 2023 municipiul Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

În componenţa:
Preşedintele completului, judecătorul Victoria Sîrbu
Judecătorilor Dorin Dulghieru și Virgiliu Buhnaci

examinând, fără participarea părţilor, recursul declarat de avocatul Tampei Tatiana, în interesele lui Batrîncea Elena, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 29 noiembrie 2022, prin care s-a restituit cererea de chemare în judecată depusă de Batrîncea Elena și Batrîncea Mihail către Consiliului Primăriei Stăuceni, intervenienți accesorii Agenția Servicii Publice și Cooperativa de Construcții a Garajelor nr.11, cu privire la constatarea posesiei, folosinței și dispoziției asupra bunului imobil și anularea deciziilor Consiliului comunei Stăuceni,

c o n s t a t ă :

La 17 octombrie 2022, Batrîncea Elena și Batrîncea Mihail, prin intermediul avocatului Tampei Tatiana, au depus o cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Primăriei Stăuceni, intervenienți accesorii Agenția Servicii Publice și Cooperativa de Construcții a Garajelor nr.11, cu privire la constatarea posesiei, folosinței și dispoziției asupra garajului-box în drept de proprietate după Bătrîncea Elena și anularea Deciziei nr. 02 din 16 iulie 1998 și a Deciziei nr. 6/3 din 29 aprilie 2010 a Consiliului comunei Stăuceni.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 21 octombrie 2022, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată și s-a pus în sarcina potențialilor reclamanți să concretizeze obiectul acțiunii, esența pretențiilor și în care procedură solicită examinarea cererii, în dependență de concretizare să corecteze denumirea cererii și calitatea procesuală a părților în proces, să anexeze dovada de plată a taxei de stat, să anexeze traducerea în limba de stat a copiei extrasului din Decizia Consiliului comunei Stăuceni nr. 05-03/81 din 11 martie 1994, acordându-i-se un termen de 05 zile calendaristice din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză.

Prin cererea din 14 noiembrie 2022, reclamanții Batrîncea Elena și Batrîncea Mihail, prin intermediul avocatului Tampei Tatiana, au concretizat că se adresează cu cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Primăriei Stăuceni, intervenienți

accesorii Agenția Servicii Publice și Cooperativa de Construcții a Garajelor nr.11, cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra materialelor de construcție și anularea Deciziei nr. 02 din 16 iulie 1998 și a Deciziei nr. 6/3 din 29 aprilie 2010 a Consiliului comunei Stăuceni.

De asemenea, au prezentat în instanță traducerea în limba de stat a copiei extrasului din Decizia Consiliului comunei Stăuceni nr. 05-03/81 din 11 martie 1994 și chitanța de plată a taxei de stat în mărime de 100,00 lei.

La 14 noiembrie 2022, ora 20:37, avocatul Tampei Tatiana a depus cerere prin care a solicitat prelungirea termenului de procedură stabilit prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 21 octombrie 2022 cu 5 zile, pentru a reuși să concretizeze valoarea acțiunii.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 16 noiembrie 2022, s-a acordat termen suplimentar lui Batrîncea Elena și Batrîncea Mihail, pentru lichidarea neajunsurilor stabilite în încheierea de a nu da curs din 21 octombrie 2022, acordându-i-se pentru aceasta un termen suplimentar de 05 zile calendaristice din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză.

La 22 noiembrie 2022, avocatul Tampei Tatiana, în interesele reclamanților Batrîncea Elena și Batrîncea Mihail, a înregistrat o cerere cu privire la numirea expertizei de evaluare în construcții, prin care, concomitent, a invocat art. 87 alin. (2) Cod procedură civilă și a indicat că, în cazul necorespunderii vădite a valorii indicate a acțiunii valorii ei reale, judecătorul poate dispune, pentru stabilirea ei, prezentarea de probe, cercetarea la fața locului, efectuarea expertizei din contul reclamantului. A concretizat că, cheltuielile pentru efectuarea expertizei reclamanții și-o asumă.

Pe data de 28 noiembrie 2022, reclamanții Batrîncea Elena și Batrîncea Mihail, prin intermediul avocatului Tampei Tatiana, au solicitat a se da curs cererii de chemare în judecată, scutirea de la plata taxei de stat sau eșalonarea plății taxei de stat, deoarece sunt pensionari, venitul este doar pensia, pe care o cheltuie pentru procurarea medicamentelor și serviciilor comunale.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 29 noiembrie 2022, s-a respins cererea cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat, ca neîntemeiată.

S-a restituit cererea de chemare în judecată înaintată de către Batrîncea Elena și Batrîncea Mihail, prin intermediul reprezentantului, avocatul Tampei Tatiana, împotriva Consiliului Primăriei Stăuceni, intervenienți accesorii Agenția Servicii Publice și Cooperativa de Construcții a Garajelor nr.11, cu privire la constatarea posesiei, folosinței și dispoziției asupra garajului-box în drept de proprietate după Bătrâncea Elena și anularea Deciziei nr. 02 din 16 iulie 1998 și a Deciziei nr. 6/3 din 29 aprilie 2010 a Consiliului comunei Stăuceni.

La data de 14 decembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, avocatul Tampei Tatiana, în interesele lui Bătrâncea Elena, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 29 noiembrie 2022, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 29 noiembrie 2022.

În motivarea recursului, partea recurentă a indicat că, reclamanții au respectat

toate cerințele invocate în încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 21 octombrie 2022. Iar, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 22 noiembrie 2022, instanța a constatat că reclamanții au îndeplinit toate cerințele, dar nu a fost de acord cu suma de 100 lei achitată ca taxă de stat. În același timp prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 21 octombrie 2022, instanța nu a solicitat expres ca reclamanții să achite o sumă fixă a taxei de stat, însă a lăsat la alegerea reclamanților mărimea acesteia, ca ulterior să restituie cererea de chemare în judecată, pe motiv că suma de 100 lei nu este suficientă.

Partea recurentă a susținut că încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 29 noiembrie 2022, este neîntemeiată și în același timp neclară și imprevizibilă. Iar, prin această încheierea reclamanților le-a fost îngrădit dreptul de acces liber la justiție.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil al Curţii de Apel Chișinău consideră recursul întemeiat şi care urmează a fi admis cu restituirea cauzei spre rejudecare din considerentele ce urmează.

În conformitate cu prevederile art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Cu întâietate, Colegiul constată că recursul declarat de avocatul Tampei Tatiana, în interesele lui Bătrîncea Elena, la data de 14 decembrie 2022, a fost depus în interiorul termenului legal, deoarece Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a emis încheierea la data de 29 noiembrie 2022, însă careva date cu privire la data recepționării încheierii de către partea recurentă, la materialele dosarului nu se regăsesc.

Conform prevederilor art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) CPC, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind cauza spre rejudecare.

Potrivit art. 167 alin. (1) CPC, la cererea de chemare în judecată se anexează: a) copiile de pe cererea de chemare în judecată şi de pe înscrisuri, certificate de către parte, pe proprie răspundere, într-un număr egal cu numărul de pîrîţi şi de intervenienţi, dacă ei nu dispun de aceste acte, plus un rînd de copii pentru instanţă. Copiile vor fi certificate de către parte pentru conformitate cu originalul. Dacă înscrisurile şi cererea de chemare în judecată sînt făcute într-o limbă străină, instanţa dispune prezentarea traducerii lor în modul stabilit de lege; a[1]) copia de pe actul de identitate al reclamantului persoană fizică; ***b) dovada de plată a taxei de stat;*** c) documentele care certifică circumstanţele pe care reclamantul îşi întemeiază pretenţiile şi copiile de pe aceste documente pentru pîrîţi şi intervenienţi, dacă aceştia nu dispun de ele; d) documentele care confirmă respectarea procedurii de soluţionare prealabilă a litigiului, dacă respectarea acestei proceduri este prevăzută de lege sau de contractul părţilor; e) documentul ce legalizează împuternicirile reprezentantului; f) copia de pe cererea de reclamare a probelor; g) copia de pe cererea de efectuare a expertizei; h) copia de pe cererea de numire/recuzare a expertului; i) copiile de pe alte cereri formulate.

Art. 168 alin. (2) CPC, stabileşte că, judecătorul care a primit cererea de chemare în judecată spre examinare verifică dacă aceasta întruneşte exigenţele prevăzute de lege. Dacă cererea de chemare în judecată nu întruneşte exigenţele prevăzute de lege, urmează a fi aplicate prevederile art. 171 alin.(1) CPC.

În temeiul dispoziţiilor art. 171 alin. (1) CPC, după ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condiţiile art. 166 şi 167 alin. (1) lit. a), b), c) şi e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicând persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare şi acordându-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform prevederilor art. 171 alin. (2) CPC, dacă persoana care a depus cererea îndeplineşte în termen toate cerinţele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării iniţiale în judecată. În caz contrar, ea nu se consideră depusă şi, împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs.

Conform art.83 CPC, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar. În acţiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcţie de caracterul şi valoarea acţiunii, iar în acţiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporţii fixe, conform Legii taxei de stat.

Potrivit art. 84 CPC, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (iniţială şi reconvenţională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanţei judecătoreşti, cererea de declarare a insolvabilităţii, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărîrilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum şi cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătoreşti.

În baza art. 85 alin. (4) CPC, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător sau instanţa judecătorească de plata taxei de stat sau de plata unei părţi a ei, în funcţie de situaţia materială şi de probele prezentate în acest sens.

După cum rezultă din actele cauzei, la 17 octombrie 2022, Batrîncea Elena și Batrîncea Mihail, prin intermediul avocatului Tampei Tatiana, au depus o cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Primăriei Stăuceni, intervenienți accesorii Agenția Servicii Publice și Cooperativa de Construcții a Garajelor nr.11, cu privire la constatarea posesiei, folosinței și dispoziției asupra garajului-box în drept de proprietate după Bătrîncea Elena și anularea Deciziei nr. 02 din 16 iulie 1998 și a Deciziei nr. 6/3 din 29 aprilie 2010 a Consiliului comunei Stăuceni.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 21 octombrie 2022, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată și s-a pus în sarcina potențialilor reclamanți să concretizeze obiectul acțiunii, esența pretențiilor și în care procedură solicită examinarea cererii, în dependență de concretizare să corecteze denumirea cererii și calitatea procesuală a părților în proces, să anexeze dovada de plată a taxei de stat, să anexeze traducerea în limba de stat a copiei extrasului din Decizia Consiliului comunei Stăuceni nr. 05-03/81 din 11 martie 1994, acordându-i-se un termen de 05 zile calendaristice din

momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză.

Prin cererea din 14 noiembrie 2022, reclamanții Bstrîncea Elena și Batrîncea Mihail, prin intermediul avocatului Tampei Tatiana, au concretizat că se adresează cu cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Primăriei Stăuceni, intervenienți accesorii Agenția Servicii Publice și Cooperativa de Construcții a Garajelor nr.11, cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra materialelor de construcție și anularea Deciziei nr. 02 din 16 iulie 1998 și a Deciziei nr. 6/3 din 29 aprilie 2010 a Consiliului comunei Stăuceni.

De asemenea, au prezentat în instanță traducerea în limba de stat a copiei extrasului din Decizia Consiliului comunei Stăuceni nr. 05-03/81 din 11 martie 1994 și chitanța de plată a taxei de stat în mărime de 100,00 lei.

La 14 noiembrie 2022, ora 20:37, avocatul Tampei Tatiana a depus cerere prin care a solicitat prelungirea termenului de procedură stabilit prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 21 octombrie 2022 cu 5 zile, pentru a reuși să concretizeze valoarea acțiunii.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 16 noiembrie 2022, s-a acordat termen suplimentar lui Batrîncea Elena și Batrîncea Mihail, pentru lichidarea neajunsurilor stabilite în încheierea de a nu da curs din 21 octombrie 2022, acordându-i-se pentru aceasta un termen suplimentar de 05 zile calendaristice din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză.

La 22 noiembrie 2022, avocatul Tampei Tatiana, în interesele reclamanților Batrîncea Elena și Batrîncea Mihail, a înregistrat o cerere cu privire la numirea expertizei de evaluare în construcții, prin care, concomitent, a invocat art. 87 alin. (2) Cod procedură civilă și a indicat că, în cazul necorespunderii vădite a valorii indicate a acțiunii valorii ei reale, judecătorul poate dispune, pentru stabilirea ei, prezentarea de probe, cercetarea la fața locului, efectuarea expertizei din contul reclamantului. A concretizat că, cheltuielile pentru efectuarea expertizei reclamanții și-o asumă.

Pe data de 28 noiembrie 2022, reclamanții Batrîncea Elena și Batrîncea Mihail, prin intermediul avocatului Tampei Tatiana, au solicitat a se da curs cererii de chemare în judecată, **scutirea de la plata taxei de stat sau eșalonarea plății taxei de stat,** deoarece sunt pensionari, venitul este doar pensia, pe care o cheltuie pentru procurarea medicamentelor și serviciilor comunale.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 29 noiembrie 2022, s-a respins cererea cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat, ca neîntemeiată. S-a restituit cererea de chemare în judecată înaintată de către Batrîncea Elena și Batrîncea Mihail, prin intermediul reprezentantului, avocatul Tampei Tatiana, împotriva Consiliului Primăriei Stăuceni, intervenienți accesorii Agenția Servicii Publice și Cooperativa de Construcții a Garajelor nr.11, cu privire la constatarea posesiei, folosinței și dispoziției asupra garajului-box în drept de proprietate după Bătrîncea Elena și anularea Deciziei nr. 02 din 16 iulie 1998 și a Deciziei nr. 6/3 din 29 aprilie 2010 a Consiliului comunei Stăuceni.

Judecând cauza în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Chișinău a constatat că instanţa de fond la emiterea

încheierii contestate a tratat eronat normele de drept procedural, ajungând la o concluzie greșită.

Ab initio, pornind de la faptul că recurenta Batrîncea Elena, prin intermediul reprezentantului său, avocatului Tampei Tatiana, a contestat încheierea instanței de fond doar în partea restituirii cererii de chemare în judecată, Colegiul civil, potrivit principiului disponibilității părților și limitelor examinării pricinii în ordine de recurs, va verifica și se va expune referitor la corectitudinea și temeinicia hotărârii instanței de fond doar în partea contestată. În rest soluția instanței de fond, nefiind contestată de părți, se prezumă a fi corectă și legală, instanța de recurs neavând temeiuri legale și obiective de a interveni.

În continuare, este de menționat faptul că instanța de fond eronat a concluzionat asupra necesității restituirii cererii de chemare în judecată, or, Colegiul remarcă faptul că, pe data de 28 noiembrie 2022, reclamanții Bătrîncea Elena și Bătrîncea Mihail, prin intermediul avocatului Tampei Tatiana, au solicitat a se da curs cererii de chemare în judecată și ***scutirea de la plata taxei de stat sau eșalonarea plății taxei de stat***, deoarece sunt pensionari, venitul este doar pensia, pe care o cheltuie pentru procurarea medicamentelor și serviciilor comunale.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 29 noiembrie 2022, s-a respins cererea cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat, ca neîntemeiată.

S-a restituit cererea de chemare în judecată înaintată de către Batrîncea Elena și Batrîncea Mihail, prin intermediul reprezentantului, avocatul Tampei Tatiana, împotriva Consiliului Primăriei Stăuceni, intervenienți accesorii Agenția Servicii Publice și Cooperativa de Construcții a Garajelor nr.11, cu privire la constatarea posesiei, folosinței și dispoziției asupra garajului-box în drept de proprietate după Bătrâncea Elena și anularea Deciziei nr. 02 din 16 iulie 1998 și a Deciziei nr. 6/3 din 29 aprilie 2010 a Consiliului comunei Stăuceni.

La caz, Colegiul reține că, instanța de fond ajungând la concluzia de a respinge cererea cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat înaintată de către avocatul Tampei Tatiana, în interesele lui Batrîncea Elena și Batrîncea Mihail, ***urma să acorde reclamanților un nou termen pentru lichidarea neajunsului, oferindu-le posibilitatea repetată să achite taxa de stat, și doar ulterior în cazul în care reclamanții nu se conformau cerințelor instanței, cererea de chemare în judecată putea fi restituită.***

Astfel, având în vedere că reclamanții au solicitat instanței de fond scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată, iar prima instanță prin încheierea din 29 noiembrie 2022 a respins cererea cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat, fără a acorda un termen suplimentar în vederea achitării diferenței taxei de stat, Colegiul consideră că recursul avocatului Tampei Tatiana, în interesele lui Batrîncea Elena urmează a fi admis, or, instanța de fond avea obligaţia de a înștiința reclamantul despre soluția adoptată pe marginea solicitării effectuate respective de a-i acorda un nou termen reclamanților pentru achitarea taxei de stat prin prisma normelor de drept pertinente speţei.

În circumstanţele menționate şi ţinând cont de faptul că încheierea recurată a fost

emisă cu încălcarea normelor de procedură ce afectează dreptul părților la un proces echitabil, aceasta urmează a fi casată or menținerea acesteia în partea restituirii cererii de chemare în judecată, în condiţiile enunţate, ar constitui o încălcare a dreptului recurentei de a dispune de drepturile sale procedurale în condiţiile normelor în vigoare, care sunt garantate şi de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale, precum şi îngrădirea accesului la justiţie.

Astfel, art. 6 din Convenţia Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, stipulează că orice persoană are dreptul la judecarea pricinii „în mod echitabil", ceea ce implică, inclusiv, o procedură contradictorie şi egalitatea armelor. Respectarea principiului egalităţii armelor presupune că fiecare parte trebuie să obţină o posibilitate rezonabilă de a-şi prezenta cauza în condiţii care să nu o plaseze într-o situaţie net dezavantajată în raport cu adversarul său, astfel încât între părţi să se menţină un echilibru corect. Dreptul la o procedură contradictorie implică dreptul unei părţi în procesul civil de a lua cunoştinţă de observaţiile sau explicaţiile date de cealaltă parte, precum şi de a le discuta.

Deci, prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului, art. 20 din Constituția Republicii Moldova şi art. 5 din Codul de procedură civilă, accentuat şi în jurisprudența CtEDO, precum şi dreptul la un remediu efectiv garantat de art.13 din Convenție, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chișinău consideră necesar de a admite recursul, a casa parțial încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 29 noiembrie 2022, în partea restituirii cererii de chemare în judecată, şi de a trimite cauza la rejudecare în prima instanță pentru acordarea unui nou termen reclamanților, pentru achitarea taxei de stat.

În conformitate cu prevederile art. art. 427 lit. b) și 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,-

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de avocatul Tampei Tatiana, în interesele lui Batrîncea Elena.

Se casează parțial încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 29 noiembrie 2022, în partea restituirii cererii de chemare în judecată depusă de Batrîncea Elena și Batrîncea Mihail către Consiliului Primăriei Stăuceni, intervenienți accesorii Agenția Servicii Publice și Cooperativa de Construcții a Garajelor nr.11, cu privire la constatarea posesiei, folosinței și dispoziției asupra bunului imobil și anularea deciziilor Consiliului comunei Stăuceni, cu trimiterea cauzei spre rejudecare, în aceeași instanță și același complet de judecată la faza de primire a cererii de chemare în judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului,
judecătorul: Victoria Sîrbu

Judecătorii: Dorin Dulghieru

Virgiliu Buhnaci